

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله رب البيت الحرام والصلوة و
السلام على صاحب التكن والمقام و
مشرف المشاعر العظام وعلى افضل
من طاف وسعى واشرف من لبأودع

وعلى رسوله الذي قال في حقه لولاك
 لما خلقت الأفلاك وعلى ابن عمه وخليفته
 الذي قال في حقه لوان الرياض اقلام و
 البحر مداد والأانس كتاب والجر جس
 ما احصوا فضائله تبارك الله احسن
 الخالقين اوفك رازي ياكرد وملك را
 زبردست وعلى اله المنتجبين الاخيار
 اقابعد فهذه رسالة مختصرة و
 مقالة منتخبة وعجالة مجمعة للاضرو^رثا

مناسك الحج والعمرة كما ينبغي احكامهما
 انشاء الله وسميته بمناسك العلوية
 للعالمين على جايكاه مستغني القاب
 جناب كامياب ملاذ المساكين والشكر
 ومعادن العارفين والعاملين انجمن النجاة
 جناب ميرزا علي محمد خان صاحب
 الشهير بالشوشري الجزايري ادام
 الله اجلاله واقباله آمين يارب العالمين
 جمعها الاضعف الاحقر اقل الخلقه

بل لا شئ في الحقيقة حسين ابن الحسن
الحسيني الخراساني وسين فيها فصول
واشارات ومقامات ومقالات وخاتمة
الفصل الأول في بيان انواع الحج وهي
ثلاثة تمتع وقران وافراد اما التمتع فا
فضلها يقدم عمرته ناديا فيها التمتع و
ترتبط به وهذا النوع نوع من الحج التمتع
وهذه فرض على من ليس من حاضري مكة
شرفها الله تعالى بل كان ناديا وحده مرة

بعد عن مكة المعظمة ثمانية واربعين
 ميلاً من كل جانب وافعال العمرة المتمتع
 ستة الاول النية الثاني الاحرام الثالث
 الطواف والعمرة الرابع صلوة الطواف
 الخامس السعي بين الصفا والمروة وهو
 من شعائر الله الستاس القصير والاحرام
 ان ياتي بطواف النساء وصلوته في العمرة
 المتمتع بها وافعال الحج اثناعشر اول
 النية الثاني الاحرام الثالث الوقوف

بعرفات الربيع الوقوف بالمشعر الحامر
 الذمخ عني أو الفخر الساس وفي جمرة العقبة
 في يوم النحر وجرات الثلاثة في أيام الشبق
 السابع حلق الرأس والتقصير الثامن
 الطواف الزيارة التاسع صلوة العاشر
 السعي بين الصفا والمروة والحادي عشر
 طواف النساء وصلواته وكثاني عشره
 البيوتة بمعنى ليلة الحادي عشر والثاني
 عشر والثالث عشر لمن لم يتبق الصيد أو ^{لنساء}

و لهذا ذکر معانی هذه الافعال و سیاهی
 تفصیلاً علی سبیل الاختصار فی فصول
 انشاء الله نظم قال مولی المشنوی المعنوی
 میکنم بر اینکلا مش پروی با تو ما چون
 رزقنا ایستان خوشیم حکم داری هیر
 بکش قافی کشیم خوش بکش این کاروان
 را تا میج ای امیر صبر و مفتاح الفرج
 حج زیارت کردن خانه بود حج رب البیت
 مردانه بود ای صاحب نظر خاکی بر

عجب را بدرزاد را تقوی کن و استیلا
 رها کن و کمتر بر خویش چنان و قلب را
 احیا کن و خانه آخری بنا کن دست امر
 خویش بشوی و بد درویش مگوی بار بار
 صفاجوی و راه کعبه و قاپوی محرم
 شوازمال و منال و معرض شواذ خیال
 و مال متراش سر را و خراش قلب صنوبر
 از خلق پیر هیز و درد لوق کویز عالمی را شتاب
 کن و خویش را از بند نفس آزاد کن نظم

از خدا خواهیم توفیق ادب بی ادعایم
 مانند از لطف رب باخشوع هروله کن
 و باخضوع و لوله کن شو ط کن و عید
 عود کن بپند از بر نفس خیره سر سنجی
 تا چند تو آهن پر زنگی از منی معنی بیاز
 زمین بسمایا حج مردانه چنین است
 خمول انما کم لذّة این الوصول از کرم
 کن هر یکی رامتی یا لها من کربة النفس
 الشقی فاش کویم شرح حال سر سره

اتَّقُوا يَا قَوْمَ مِنْ هَذَا الْخَبَرِ هَرَكِه دَر دِگَاه
 شَه مَغْضُورِ نَبِیْت لِاجْرَمِ اَزْ یَايِ تَاسِر
 نَوْرِ نَبِیْت اَقْشِ اسْتِ اِنْ شَعْلَهَا ی
 دَلْفَرِیْب اِنْ صَبَرْتُمْ شَاكِرًا عَمَّا قَرِیْب
 كُوْبِدِ اِنْ رَا زَنْهَانِیْ بَرَمَلَا عَجَلُوا حُجَّاج
 مِنْ هَذَا الصَّلَا یَكْ نَدَائِیْ مَبْرَسَدَانِ
 حَقِّ بِنَا احْضَرُوا یَا قَوْمَ كُنْتُمْ اَیْمُنَا الْفَصْلُ
 الْاَوَّلُ فِی بَيَانِ اَحْرَامِ الْعِمْرَةِ الْمُتَمَتِّعِ بِهَا اَعْلَمُ
 اَیْدُكَ اللهُ تَعَالٰی اِذَا وُرِدَ اَحَدٌ مِنَ الْحُجَّاجِ

في شهر شوال او ذى القعدة او اوايل
 ذى الحجة باحدى المواقيت الخمسة بحرم
 بركة المتمتع بها والمواقيت مثل ذى الحليفة
 وهو مسجد الشجرة ميقات لأهل المدينة
 ولا يجوز الأحرام من خارج المسجد على
 الأقوي ولو كان جنباً او حائضاً احرماً
 فيه مجتازين مع الامكان ومع عدمه
 فهل تحرم ان من خارج ام يؤخر انه الى الحجة
 اشكال والاحوط الأحرام متها معاً وان

كان الأول اقوى ولاهل الشام الحجة
 ولاهل الطائف قرن المنازل ولاهل
 العراق العقيق قبل وهو وادٍ طويل يُرَبَّد
 على يريدين وفضله المسلح واوسطه غمر
 وآخره ذات عرق ولاهل اليمن جبل يُقال
 له بَلَمَكَم وسعد به واذا اراد ان يحرم ^{عليه} و
 ثياب مخبطة ينزعها انشاء الله وينوى
 انزع المخبط لعقد الاحرام وينوى ويقول
 اغسل لأحرام عمرة التمتع قرية ^{نعم} الى الله

والأفضل ان يحرم عقب صلوة الفريضة
 المكتوبة وان كان في غير وقت الفريضة
 يستحب ستة ركعات قبل الاحرام و
 ظاهر الحديث وأكثر الاصحاب قائلون
 باستحباب ستة ركعات مطلقا وان كان
 بعد الصلوة الفريضة افضل واقل ما
 يستحب قبل الاحرام ركعتين ويستحب
 ان يقرأ في الركعة الاولى الحمد والتوحيد
 وفي الثانية الحمد وقل يا ايها الكافرون

وبعد السلام من الصلوة يقول بسم الله
 والحمد لله وصلى الله على محمد وآل محمد
 أو والله اللهم اني اريد ما امرت به من
 التمتع والعمرة الى الحج فان عرض لي عارض
 بحسني فحلتني حب جنتي ونبوي ويقول
 احرم بعمره الاسلام عمرة التمتع ولبي
 اربع تلبّيات لعقد الاحرام لوجوب قرينة
 الى الله تعالى ويقول لبّك اللهم لبّيك
 لبّيك لا شريك لك لبّيك وزاد بعض

العلماء كثرهم الله تعالى امثالهم على البليّة
 الأربع هذه الكلمات وهي احوط واول
 ان الثّبة لك والملك لا يشريك بك و
 محل هذا الزّيادة اربع تلبّيات وفي حق
 الاخرس يقول بحرك لسانه كما في كل افعال
 وبشر باصبعه ويعقل قلبه ولو استنطق
 مع ذلك الفعل لكان احوط وليس ثوب
 الاحرام واجب وليس بشرط في صحة الاحرام
 فلو احرّم عارباً او لابساً مخبطاً صحّ احرامه

وأثم والمراد بالتوبين الأزار والرداء
 والمعتبر من الأول ما يستر العورة وما
 بين الركبتين إلى السرة ومن الثاني ما يوضع
 على المنكبين والاحوط في الأزار أن
 لا يعقده لو رود انتهى عنه في المعبره و
 والمعتبر منهما ما يصح الصلوة فيه للرجل
 في المشهور ولا يجوز لبس القباء إلا مع
 عدم التوبين فيجوز لبسه مقلوباً والمراد
 بالقلب التكرار خاصة أو قلب ظهره لباطنه

مخترًا بينهما والاخير ليس بعيد وان كان
 الاول احوط والاكمل الجمع بينهما وليس
 في لبس حيث جاز فداء إلا اذا ادخل اليد
 في الكمين فكما اذا لبس مخيطا ومجوزا
 يلبس المحرم أكثر من الثوبين ان شاء أن يتقى
 بها الحر والبرد وان تبدل ثياب احرامه
 ولكن لا يطوف الا فيهما استحبابا والمندوب
 رفع الصوت بالتلبية للرجل اذا علت لحيته
 البهلاء وهو على ميل من ذي الخليفة

ان تج على طريق المدينة المشرفة شرفى الله
 تعالى مع احبائنا ومواليينا وخلصينا في
 ستة الائمة امين يارب العالمين ان كان
 رجلاً فحبت محرم ولو احرم من مكة رفع بها
 صوته اذا اشرف على الابطح والواجب
 مرة وتكرارها مستحب والعمره بالتمتع
 يكررها ندباً حتى يشاهد بيوت مكة
 فيقطعها وجوباً والحاج يكررها الى زوال
 الشمس بطريقة فيقطعها بعد الزوال

وجوباً وَكَيْسَتْحَبَّ أَنْ يَكُونَ ثَوْبِي الْأَحْرَامِ مِنْ
 قُطْنٍ وَالْأَبْيَضِ أَفْضَلُ مِنْ جَمِيعِ الْأَلْوَانِ
 وَيَكْرَهُ الْأَحْرَامُ فِي السَّوَادِ وَمَنْعِبُهُ بَعْضُهُمْ
 وَهُوَ أَحْوَطٌ وَلَوْ كَانَ الْحَرَمُ جَنْبًا أَوْ حَاضِيًا
 أَحْرَمًا فِي الْمَسْجِدِ الشَّجَرَةُ مَخْتَارَيْنِ مَعَ الْأَمَّاكِ
 وَمَعَ عِلْمِهِ فَهَلْ يَحْرِمَانِ مِنْ خَارِجِهِ أَمْ
 يُوَافِرَانِهِ إِلَى الْحَجَّةِ أَشْكَالٌ ^{فِي الْأَخْرِ} وَالْأَحْوَطُ
 الْأَحْرَامُ فِيهِمَا مَعًا وَإِنْ كَانَ الْأَوَّلُ أَقْوَى
 فَصَلِّ دَوِيمٌ دَرِيْبَانِ أَحْرَامٍ اسْتَكَهْ شَخْصٌ

نیت کند و بر خود قرار دهد ترک چیزی
 چند را که خدا فرموده تا وقتیکه محل شود
 اَوَّلَ شَكَارِ حِیَوَانِ غَيْرِ دِیَانِیِّ ^{کشتن} است و
 او حیوان است و همچنین است گوشت
 او را خوردن و نشان دادن صیادِ
 که او را صید و شکار کند و ^{مُحَنِّ} و در بروی او
 بستن است ^{بِشَانِ} دَقِیمِ وَطِی زَنَانِ و عقد
 اعم از اینکه عقد از برای خود عاقد باشد
 یا از برای غیر مطلق و حرام است شهادت

دادن بر عقد علی المشهور بین العلماء و
 دیگر حرام است تقبیل نسوان و بشهوت^{نگاه}
 کردن بایشان و برداشتن ایشان بشهوت
 یا مالیدن عضوی از اعضا بایشان با
 شهوت پس اگر شوهری ملاحظه نبض
 زنش کند جایز است بعلت رفع علت و حفظ
 نفس محترمه ^{سپو} استمنا یعنی طلب مین
 کردن به قسم که باشد چکه^{مهر} بوی خوش
 مطلقاً مثل کافور و زعفران و غیره مشام

و غیر هم بناء علی الاشهر الاقوی بل علی
 الاظهر یُحْتَمَلُ پوشیدن رخوت دخت
 است یا چیزی که شبیه بد و خنه باشد
 مانند مد هائیکه در بلدان خراسان
 و هرات و قندهار شایع است پوشیدن
 انها و این مخصوص برجال است نه نسوان
 و لا یاس للنساء علی المشهور ششم پوشیدن
 مردانست چیزی را که پشت پارا بپوشانند
 جالسا او قائما او نائما هفتم حرام است

به قصد زینت نظر بر آئینه علی الاحوط
 و دروغ گفتن و دشنام دادن و تفاخر
 بر ضعفها کردن و قسم خوردن در حق رجال
 اگر چه زینت زنانه و موی از بدن ازاله
 کردن و بوی خوش علاوه بر طور و طرز
 سابقه ایشان احوط ترك زینت است
 اگر چه ظاهر کردن مطلق زیور و یردان
 سیمالبشوم ^{خارست} هشتم از محرمات فسق است
 و هو انكذب مطلقا ولو على غير الله و

البقی والائمة الراشدین علی الاشهر
 الاقوی نههم حرام است کشتن
 هوام الجسدی ای دواب کالقل و
 البرغوث والبق مثل شیش وکیک ویش
 وحرام است انداختن شیش بر زمین
 وپجوز نقله من مکان الی مکان^{اخر}
 شرط نیست تساوی مکان کما وکفا
 ولا باس بالقاء ماعد القمل و همچنین^{نسبت}
 باکی در انداختن شیش در جن ضرورت

یا بودن جروح و قرُوح در بدن محرم
 در حالتی که او را اذیت کند و ضرر
 جر'حتی رساند یا کندن موی که از خا
 حایل چشم یا از چشم حایل و مانع
 بصر و دیده باشد که مفتقر باشد
 ازاله او را اگر چه مسئله خلاف است
 در فدیة ما عدا ی شیش و موی ابرو ^{و موی}
 زاید چشم و قبل گفتند است احسن است ^{فدیة}
 در این دو که موی چشم و ابرو باشد

و دهم تراشیدن سر است همه با بعضی
 و کندن و قطع موها تا آنکه در او شیش است
 على الاقوي دون الوجه على الاظهر
 الأشهر و باکی نیست بدستن عصایه
 سبب درد سر و مکر و هست احرام گرفتن
 در جامه سیاه و سرخ و نارنجی و زرد
 تیره و همچنین بالایی اینها خوابیدن
 و در جامه چو کهن احرام بستن و داخل
 حمام شدن و چو کرا از بدن ازاله

کردن و لبیک گفتن کسی که انکس را
 اواز کند بلکه گفتن لفظ یا سعد در
 جواب لفظ مکر و هست زیرا که لبیک و
 مخصوص بگفتن جناب اقدس الهی است
 و هم سرفرو بردن در اباسب مردان
 را و زبان را احنیا طاً و حرامست قطع
 اظفار و خون آریدن بیرون آوردن
 احنیا طاً و حربه و اسلحه بر خود داشتن
 بی ضرورت بلکه ترکش لازم است خصوصاً

وقتیکه قصد زینت و جلال باشد
 یازدهم حرام است قطع اشجار و
 حشیشهای نابین فی الحرم و حدیث است
 که مجرم قطع الشجر النابت فی الحرم و قطع اعم
 از قلع اصل یا شاخهای او است و بر
 و ثمر او است و عموم النصّ یشمل الرطب
 و الیاس و یجوز قطع از خر بلا خلاف
 و شجرة الفواکه و النخل سواء انبت الله
 تعالی او آدمیون و فی آیه هجر حرام است

اکتال بسواد سُبْحَهُمُ حرام است نظراً
 در مرآة چهاردهم حرام آید و شستن خاتمه
 از برای زینت پانزدهم حرام است فصد
 و حجامت کردن و غیره الا الضرورة
 شانزدهم حرام است خضاب بقصد
 زینت بلکه نص مطلق دلالت دارد
 بر مطلق زینت هر چیز که باشد پس
 محرم باید مزین سازد قلب خود را بمغز
 الله و امثال احکام او و حلیه ناخنی پوشد

باراستنکی قلب جنوبی ویدکرید کرالله
 باشد واحکام الهی خالصا و خاشعا
 بجای آورند باکردن کشیده و چشم در
 الفصل الثانی در بیان مقدمه و کیفیت
 واحکام طواف است پس شرط است
 طهارت از حدث و خبث از برای طواف
 واجب و جو با قبل از طواف و در طواف
 مندوب احتیاطا وضو سازد و شرط صحه
 طهارت از آله نجاست است از جامد

وبدن وفاقا للاكثر فظاهر المنتهى الا
 جماع والطلاق النص واكثر يقضى
 عدم الفرق في الطواف بين الفرض
 والنقل خلافا للتحرير والاقرب العفو
 فيه عما يعفى عنه في الصلوة وفاقا
 للشهيد بن خلافا لجماعه وقال السيد
 السند العلامة الطباطبائي في الشرح
 الصغير فلا يعفى عنه وهذا الأحوط
 وأما كيفية^ك يس واجبا مست نيت

در طواف واستدأه حكا الى الفراغ
وقال السيد الطباطبائي طالب الله
ثراه والظاهر الاكفاء فيها بقصد ^{لفعل}
المتعين طاعه الله عز وجل وان كان
الاحوط التعرض لوجه من وجوب
او ندب وكون الحج اسلاميا او غيره
متمعا او غيره بان يقول اطوف بهذا
البيت سبعة اشواط في عمرة
الاسلام عمرة التمتع لوجوبه وترتبه

الى الله تعالى وواجبت ابتداء از
 حجر الاسود وانهتم به ^{اگر} پس ابتداء شود
 بکردن از غیر حجر پس محسوب نخواهد
 شد آن دور مکرر بیدن و محاذ
 بودن حجر و آن اول دور هفت دور
^{زی} خواهد بود و نیت از حین حرکت محاذ
 حجر نباید کرد و باید قصد کند بودن
 طواف را بر سمت سیار بالا جماع
 والمراد به جبل البيت علی سیاره

حال الطواف پس اگر بر زمین قرار داد
 شود یا وجهه بکشد اندک عرفا استد
 بعمل آورد جاهلا او غامدا اوست
 ولو بخطوة لم یصح و واجب است بر
 مطوف عاده و عوداد وارو اگر عرفا
 طواف کنند اش کوئند کافیت و
 واجبست داخل کردن در طواف حجر
 حضرت ذبیح را بجلالت آنکه ان از خانه
 اگر چه در این سید طباطبائی فرموده

و فيه نظر بل المستفاد من الصحيح و
غيره خلافه و واجب است ^{در نماز} دو رکعت نماز
از برای طواف واجب و دو رکعت
مندب در طواف مندب و واقع سازد
این دو رکعت را در خلف مقام حضرت
خلیل پس اگر داخل شود در سعی
و مستدکر شود در نکر دن طواف غلام
طواف ثم سعی لوجوب تقدیم علیہ
پس اگر شک کند در عدد اشواط

طواف بعد الاضراف والفراغ منه
 پس اغاده ندارد و طوافش صحیح بوده
 پس اگر شک در عدد اشواط کند در
 بین و شکش بین هفت و هشت ^{شد} بنا
 قطع کند و بنا را بر اقل که هفت کامل
 واقع شده گذارد و اغاده ندارد و بلا
 خلاف و اگر شک کند بین شش
 و هفت در بین طواف اغاده کند
 وجوباً فی الفریضه و بینى علی الاقل

و بر سر و پشت و شکم بریزد و همان دعا
 و ذکر باره نزد حجر الاسود آید و همان دعا
 بخواند پس منوچکوه صفا شود از دردی که
 جناب اقدس محمدی صابرون و فخراندوان ^{محضای}
 حجر الاسود است بار اهی تن و دل و اعضا بود
 نابالای کوه صفا تا نظر کند بخانه لعب و
 برکن عرافی کند و حمد و ثنای حضرت
 رب العزة بجای آورد و از نعم عنبر
 مستاهی الهی بر خود بشمرد آنچه را می تواند

پس هفت نوبت الله اکبر بگوید و هفت نوبت
 الحمد لله و هفت نوبت لا اله الا الله پس
 سه نوبت به خواند دعای ماثور را و ان شاء
 الله ادعیه اش در نسخه علیحدہ ذکر خواهد
 شد چون بیان احکام اسنم
 پس برا حاکم مطلع شوید و ادعیه
 در مجلس تلاوت نموده پس بعد از دعا صلوة
 بر رسول قرشی فرسند باز مشه نوبت بگوید
 الله اکبر علی ما هدینا الی اخره بعد ده

واما كَيْفِيَّةُ السَّعْيِ فِيهَا الْوَاجِبُ الَّذِي وَقَا
 الْوَاجِبُ اَرْبَعَةُ النِّيَّةِ الْمُشْتَمِلَةِ عَلَى الْفَعْلِ
 اعْنَى السَّعْيِ الْمَخْصُوصِ فَلَا يَدُّ مِنْ تَصَوُّرِ مَعْنَاهُ
 الْمُنْتَظَمِ لِلذَّهَابِ مِنَ الصِّفَا إِلَى الْمَرَّةِ وَالْعَوْدِ
 وَهَكَذَا سَبْعًا وَبَايْدَ نَتَيْتْ كَنْدِ بُوْدَن وَ
 كَرْدَن فَعَلْ رَاسَعِي حَجَّ الْاِسْلَامِ اَوْ غَيْرِهِ
 مِنْ عِمْرَةِ الْاِسْلَامِ اَوْ غَيْرِهَا وَالتَّقَرُّبِ إِلَى
 اللَّهِ بَابِنِ كِهْ بِكُوَيْدِ اسْعِي مِنَ الصِّفَاءِ الْمَرَّةِ
 فِي عِمْرَةِ الْاِسْلَامِ عَمْرُ الْمُقْتَمَعِ لَوْجُوْبُهُ قَرَبَةً

الى الله تعالى و باید مقدارن باشد نیت با فعل
 و حرکت و واجبست مستمر داشتن نیت در
 تا زمان فراغ پس اگر قطع کند یا بر گردد
 از این قصد عملش فاسد و استیناف سعی
 لازم است پس ابتداء از صفا کند و ختم
 بمروه و لو عکس بطل مطلقاً و لو سهواً و
 جهلاً و السعی بینهما سبعاً بعد ذهابه الى
 المروه و شوطاً و عوده منهما الى الصفا
 اخر او هجین تا کامل شود هفت نوبت اجماعاً

رطبه علك واضح وفعل كما ورد و
 وعاده الى آخره اما بالصعود عليها او بحمل
 عقبه وكعبه اعني ما بين الساق والقدم
 ملاصقا للصفاء واصابع قدميه جميعا
 ملاصقا للروء ولا يجب صعودهما اجماعا
 وذهوا جماعه بطريق المعهود استقبالا
 المطلوب بوجهه ومستحبات سعي ليس مستحب
 استند روى واهسته روى كه
 هروله نامند وله الرقل المعروف ما بين

المنان و مستحب است خواندن ادعیه
 مشهوره بسم الله و بالله ^{والله} اکبر تا باخرو
 چون در محل شند رفتن بگذرد بگوید یا ذ
 المن و الفضل الی آخره و چون بمروه رسد
 مستحب است که بگوید یا لارود و ادعیه که
 در صفا خوانده بخواند و بگوید یا من امر
 بالعفو الی آخره و کوبه کند و دعای دیگر که
 ماثور است بخواند اللهم انی استلک
 حسن الظن الی آخره و السعی عند نار کن

پس باطل خواهد بود حج و عمره بترك سعي
 بالنقض والاجماع عامداً ولا يبطل كل
 منهما بترك سهواً بلا خلاف فيه ههنا
 لیکن بعود دارند که فان تعدد العود أو
 استناب فيه بلا خلاف فیهما باطل می
 شود سعي بزبادتی عمد مثل طواف و
 باطل نمیشود سعي بزبادتی در حالت سهو
 و چون سعي را تمام کند نیت کند که نقصیر
 میکنم از جهت محل شدن از عمره تمتع عمره

السلام از جهل نیکو واجب است قرینه الی الله پیر
 تقصیر کند بدانکه جدا کند مو یا ناخن را
 بمقراض یا غیر آن از موی یا ریش یا شان
 و جایز نیست سر تراشیدن و سنن است
 که از اطراف موی سر یا ریش یا شارب
 بکبراند و بعضی از ناخنهارا قطع کند
 و بعضی را برای حج بگذارد و پراو حلال
 می شود هر چیز که پراو حرام شده بود
 بغير از حلق و سنن است که خود را ^{شبه}

بمحرمان کند و طلب معرفت و مغفرت
 نماید که حاجات مستجاب است بی پنج اهرام
 بکشد و بهتر است که در روز هشتم بعد
 از نماز ظهر و عصر اهرام کند و غسل اهرام
 و آداب و نیت و دعا بنحویکه در اهرام عمره
 نسخ دیگر که مجموع ادعیه اش باشد انشاء
 الله حواله خواهد شد باید خوانده شود
 یا آنکه در جن غسل نیت کند که غسل اهرام
 حج اسلام حج تمتع میکنم قربه الی الله همچنین

جامه احرام را دیکر باره بپوشد و نیت
 کند که دو جامه را می پوشم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 مثلاً بر من اگر اصراف باشد قربۀ الی الله
 و طلباً لمرضااته و اگر خواهد بدو جامه
 مجدد امثل جامه های سابقه احرام
 حج بکشد جایز است و بهتر است که
 نیت حج مجزاً کند که حج می کنم حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است

قربة الى الله تعالى ونیت احرام بکند که
 احرام میگیرم بحج اسلام حج تمتع و تلبیه
 میگویم از جهت عقد این احرام از برای
 آنکه واجب است هر دو بر من چه اصاله
 باشد و چه بر سبیل نبایت قرآنی الله تعالی
 لبیک اللهم لبیک و در این جا محجّر است
 که تلبیه را مقدار احرام دارد یا فاصله
 بکند و احوط آنست که اول مقدار
 سازد و چون بر اقطار رسد که مشهور

و معروف است هنوز بر دم اقطار نرسیده
 تلبیه بگوید و چون مشرف شود بر ایطح
 باواز بلند بگوید و بهتر اینست که قبل
 از نیت آیند عا بنخواند اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَرِیدُ
 الْحَجَّ فِیْ سَریِّ وَلِیْ وَ حَلَّتْ جِبْتُ حَسْبَنِّیْ لَقَدْ کَانَ
 الَّذِیْ قَدَرْتَ عَلَیَّ وَ بَارِدَ عَایْ دِیْکَرِیْ
 که اولش احرم لك شعری و بشری و محی
 بذ لك الى اخره پس تلبیه بگوید و بجای لبیک
 بحجّه و عمره میگوید بارتا باخر پس متوجّه

منی میشود و اگر دعای لا اله الا الله
 المحمّد الکریم که مشهور است بدعای
 فرج بخواند خوب است و بعد از آن
 اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ دَا تَا بَا خِرَکَ مَتَّصِلِیْهِ
 کتب ادعیه بدعای فرج ذکر شد ^{است} و
 تا باخروست است که شب عرفه در ^{منه}
 باشد تا صبح و مشغول بطاعت و
 عبادت حضرت رب العزّة و مجواند
 دعای صحیفه کماله و نمازهای مانده

را در مسجد معروف بجای آورد و چون
 نماز صبح را بجای آورد تعقیب کند
 تا طلوع آفتاب و روانه عرفات شود
 و بخواند دعای مانور او تلبیه بگوید
 تا عرفات و چون بعرفات رسد قطع
 تلبیه کند و چون اول زوال شود در
 عرفات نیت کند که می ایستم در عرفات
 از حال تا شام در حج اسلام تسبیح تمتع از
 جهت آنکه واجب است فريضة الى الله

و در حکم نیت باشد تا فارغ شود و
 واجب است که تا شام در عرفات
 بماند و سُنّت است که در تمامی حال
 وقوف با طهارت باشد و در وقت
 زوال غسل کند و بارهای خود را
 جمع کند و هر چه که موجب پراکندگی
 خاطر است از خود دور کند و قطع
 کند خیالات فاسد کاسد خود را
 و طلب مغفرت از عفا بخود کند و

بیک اذان و اقامت نماز ظهر و عصر
 در اوّل وقت ادا نماید و وقوف کند
 در دست چپ کوه و در پائین کوه وقوف
 کند اما در زمین مسطح و با اصحاب خود
 مجتمع باشند پهلوی یکدیگر و فرجه
 در میان خود نگذارند و بعد از نماز
 برخیزند و مشغول دعا شود و رو بقبله
 کند و دل خود را که محل شعیب است حضرت
 ذوالجلال است متوجه مبداء فیض

دارد و شای الهی بجای آورد و تمجید
 حضرت اقدس جل شانہ نماید و قلیل
 کند و ایة الکبریٰ بخواند صد نوبت و
 صلوة صد نوبت بر جناب اقدس محمد
 بفرسند و انا انزلناه و لا حول و لا قوة الا
 بالله و قل هو الله صد نوبت بخواند
 و سعی کنند در دعا و تضرع و زاری
 انچه می تواند بکند و دعای صحیفہ کلمہ
 و دعای حضرت سید الشہداء روحی

و روح العالمین فداه بخواند و دعای
 اللَّهُمَّ اِنِّی عَبْدُكَ فَلَا تُجْعَلْنِی تَاکْذَاوُکْذًا
 بخواند و حاجت خود را از خدا بخواند
 خود و دست بدرگاه حضرت واجب
 الوجود برآورده با کردن کج حوائج
 خود را از خلاق کریم بخواند که انشاء
 الله برآورده است و تصدق کند
 مال خود را بقدر قوه و اگر نتواند
 بنده ازاد کند **الفصل الخامس** اذاب

المشعر الحرام پس از روانه شدن و آمدن
 بسوی مشعر بسکینه و وقار و اوام تن
 و ذکر استغفار و توبه و انابه و تحایر
 وقت آمدن بمشعر الحرام بخواند اللهم
 لا تجعله اخر العهد و يساءركوبد اللهم
 اعنقنا من النار يا اللهم اعنقني من النار
 پس چون وقت رفتن بمشعر الحرام ببل
 سرخ رسد از سمت راست راه بگوید
 اللهم ارحم وقفی و زدنی علی سلمی

دینی و تقبل مناسکی بگوید و بسیار
بگوید اللهم اعنقني من النار يا اللهم
اعنق رقبتي من النار و نماز شام و خفته
را تا خیر کند تا مشعر الحرام اگر چه ثلث
شب بگذرد و اگر نتواند رسید در راه
بکند و جمع کند میان هر دو نماز شب
اذان و دو اقامت و نافله سام را پس از
خفتن بجای آورد و احوط آنست که چون
داخل مشعر الحرام شود نیت کند که

شب و در رمی آوردن در مشعر الحرام و
 حج اسلام تتمتع قریه الی الله تع و مستحب
 است که در شکم وادی فرود آید از
 جانب راست راه و دعای اللهم انی
 اسئلك ان تجعل لی فیها راجحاً و فاحی
 قدرت این شب را بعبادت بسر نمود
 سنت است که در این شب هفتاد سوره
 ریزه بردارد برای رمی جمرات و چون
 صبح شود نیت کند که می ایستم در مشعر

المحرم تا طلوع آفتاب در حج اسلام و حج تمتع رخصت
 اند و واجب آفریده الی الله تعالی و واجب است مانند
 طلوع آفتاب و سنت است که وضو کند
 بعد از غسل و در حال وقوف بایستد
 و دعای ماثوره منقوله این مقام که در رخصت
 ادعیه مرحوم مجلسی و پدر بزرگوارش مرحوم
 ملا محمد تقی جمع کرده اند مناسب است ادعیه^{اش}
 نامند بخواند و حمد و شکر حضرت پیغمبر
 را بجای آورد و صلوة بر محمد و آل او

بفرسند و بعد از خواندن ادعیه دعا
 کند بجه خود و پدر خود و مادر و برادران و
 و خواهران و ذوالحقوق و اخوان ایمانی و مشرکین
 و مؤمنان حتی اهل و عیال و مال و چون
 شمش خاور بر کوه قدرت مشهور بشیر
 بتابد اعتراف بکنان ها بکند و هفت مرتبه
 استغفار کند و روانه منی شود با ذکر
 و استغفار و سبک نه و وقار و چون بود
 محشر برسد تند برود مانند شتر اگر

پیاده باشد و اگر سواره باشد تند برانند
 و احل خود را صد کام و در وقت شند
 رقبین تا با خبر بگوید که اللَّهُمَّ سَلِّمْ بَیْنَ
 دَاخِلِ مَنِّیْ شُود مَخْرُوجِیْ اِنْ دَعَا رَاكَ اللَّهُ
 هَذِهِ مَنِّیْ بِسْ وَاجِبْ اسْتِ كَهْ بَزْ جَمْرَه
 بَیْأید و نیت كَند كه اِنْ جَمْرَه رَا بَهْفَتْ
 سَنَكْ مِیْزَنَمْ دَر حَجَّ اسْلَامْ وَ حَجَّ تَمَتُّعْ اَدَى
 اِنْ جَهْتْ اِنْ كَه بَر مَن وَ اجِبْ اسْتِ قَرْبَهْ اِلَى
 اللَّهُ وَ هَفَتْ عَدَدِ سَنَكْ رِیْزَه بَیْأید بِكَ

يك بر جهره بزنند و واجب است كه اين
 سنگها را از حرم بردارد و مرسته ديگر
 بر جهره مى انداخته باشد و مستثناست
 كه رنگين باشند مثل سرمه يا رنگ ديگر
 و نقطه نقطه باشند و وسط باشند بقدر
 سر انگشت باشند و مستحب است كه
 در وقت روى پياده باشند و احوط آنست
 كه با وضو باشند و چون سنگ بزنهارا
 در دست كيرد پيش از آنكه اخن ايند عاقل

بخواند اَللّٰهُمَّ هُوْلَاءُ حَصَنَاتِيْ اِلَى
 اٰخِرِ قَبَاهِرِ سَنَتِكَ كَمَا اَنْدَاوْا اِيْنَ دَعَا مَجْوُوْدِ
 اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُمَّ اَخْرِذْ عَيْنَ الشَّيْطَانِ اِلَى
 اٰخِرِ مِيَانَةِ اَوْجَرِهِ دَهْ زَنْدَعِ بَاشَدِ وِشْتِ
 بَعْبَلَه كَنْدِ وِرُوْجَرِهِ وِسَنَكْرَا اِرَا نَكْشِ
 مَهْمِنْ كَدَارِدِ وِ بِنَاخُنْ اِنَكْشِ شَهَادَتِ بَيْنْدِ
 وِچُوْنِ قَاوِعِ شُوْدِ وِ بِنَاخِ حُوْدِ بَرَكْ كَرْدِ
 بخواند اَللّٰهُمَّ بِكَ وَثِقْتُ اِلَى اٰخِرِ پَرِي
 وَاَجِدُكَ كَشْرَ يَا كَاوِيَا كُوْ سَفَنْدِ دِيْجِ

کند و نیت کند که ذبیح می‌کنم این هدیه را
 در حج اسلام و حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 فرموده الی الله تعالی و واجبست که در روز ^{عید}
 بکشد پیش از سر تراشیدن و بعد از می
 جمره و اگر شتر بخرد باید پنج ساله باشد
 یا دوشش سالگی و اگر گاو یا بز باشد ^{افلا}
 یکساله یا در بین یک و دو باشد و اگر ^{سگند} گوسفند
 ذبیح کند اولی هفت ماهه اوشت یا دوشست
 باشد و باید که معبوس و بیخود نباشد و بیسار

الا غریب باشد و بلکه سنت است که سیمین
 و فریب باشد و از اربعه فایز بوده باشند و در
 وقت فوج یا نعره غای و جَهَّتْ وَ جَهَّتْ
 فَا بِاِخْرَاجِ اَنْدَ وَ اَللّٰهُمَّ قَتِّلْ مِیَّ دِوَاخِر
 بگوید و بهتر است که خود بکشد و اکثر
 دست بالا ای دست کشند که ندارد و قوه
 کند و احوط آنست که بعد از کشتن مذکور
 و اسیر شمت کنند بابت حصه و از برای
 خود فرار دهند و از همان حصه بخورند

اگر چه کسی باشد و در وقت خوردن نیت
 کند که میخورم گوشت فریانی حج ایسلام
 و حج تمتع را از جهت رضای الهی و بهتر
 آنست که نیت سه یک خود را صدق
 کند و یک دیگر را بقانع معسر دهند
 قانع کسبست هر چیز و هر فرد را از برایش
 بفرستند بگوید و راضی باشد و معسر
 کسبست که از تو غنی تر باشد و از تو سوا
 نمیکند و از جهت معسر بیشتر باید فرستاد و اگر

هر دو از یاران و دوستان باشند و لبست
 و در وقت فرستادن یاد دادن نیت کند که
 این گوشت قربانی هدیه حج اسلام^{و حج} تمتع^{و حج} و امید^{هم}
 یا میفرستم از جهت فایده یا معشرفیه^{و حج} الی الله تعالی
 و سربك دیگر را بفقرا و مساکین دهد
 و نیت کند که بصدق میبکنم این گوشت هدیه
 حج اسلام^{و حج} تمتع^{و حج} را فربه^{و حج} الی الله تعالی^{و حج} اول
 بعد از این واجبست سر را تراستیدن^{و حج} یا نصیر^{و حج}
 از موی و ناخن و منتهین است ز نا ترا نصیر^{و حج}

و سر تراشیدن بهتر است خصوصاً
 حاجی را و چون خواهد سر تراشید نیت
 کند در ابتداء سر تراشیدن که سر می
 تراشم از جهت محل شدن از احرام حج
 اسلام حج تمتع از جهت آنکه واجب است
 قربة الى الله تعالى و بهتر است که اسناد
 سلمانی نیز نیت کند و مستحب است که
 روی بقبله باشد و ابتدا بجانب راست
 پیش سر کند و این دعا بخواند تا باخر که

اللَّهُمَّ اعْطِنِي الْخَيْرَ لِسَ مَوِي سِرِّ جَمْعِ كَرْدِهِ
 دَفْنِ نَمَایِد وَا حَوْطِ حَلْقِ تَمَامِ رَاسِ اسْمِ
 وَا زَا طَرَفِ رِیشِ وَ شَارِبِ قَطْعِ شَعْرِ
 مَسْتَحَبِّ اسْتِ وَ دَرِجِنِ تَقْصِيرِ حُجیدِ وَ سَبِيلِ
 نیتِ کُنْدِ کِه تَقْصیری کُنم از جِهتِ مَحَلِّ
 شَدْنِ از اَحْرَامِ حَجِّ اسْلَامِ حَجِّ تَمَتُّعِ از جِهتِ
 اَنکِه وَاجِبِ اسْتِ قَرَبَةِ اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰی وَ هَرَقِ
 از اِیْنِ اَعْمَالِ فَارِغِ شَوْدِ بَا زِمَعَاوِدِ
 عَمَلِکِه دُرُوزِ عِبْدِ کُنْدِ از جِهتِ دُورِ طَوَلِ

وسعی و اگر متعذر باشد روزیازدهم
 بیاید و احوط اینست که دیگر تاخیر نکند
 و چون بمکه آید دیگر باره سنت است که
 غسل کند و نافه را بکشد و شارب بکشد
 و متوجه بذكر و تجمید و تحمید و تعظیم^{الله}
 و صلوة بر محمد و آل محمد انچه مقدور باشد
 و چون بدر مسجد آید بگوید اللهم اغنی
 الی اخر پس بنزد حجر آید و استلام کند و^{تقبیل}
 و سایر اذاب بجل آورد و الله اکبر بگوید و^{نیت}

كُنْدَ مَعَارِنِ اَوَّلِ شَوِّطِ كِه
 هفت شَوِّطِ طَوَافِ رِنْيَارَتِ
 خَانَهٗ كَعْبَهٗ مَبْكَمِ دَرَجِ
 اِسْلَامِ وَحَجِّ مُتَعِّ از جِهَتِ اَنَكُمِ
 وَاجِبِست قَرَبَةِ اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰی
 وَبِهَمَانِ عِنْوَانِ كِه مَذْكُورِ
 شَدِ هفت شَوِّطِ طَوَافِ كُنْدِ
 وَبَعْدِ دَوْرَكِتِ نَمَازِ رِشْتِ مَقَامِ
 حَضَرَتِ اَبْرَاهِيمِ عِبَّاجَايِ وَدَوْنِیَّتِ

کند که دو رکعت نماز طواف حج اسلا
 حج تمتع میکنم از جهت آنکه بر من واجب
 فریبه الی الله تعالی و بخونیکه گذشت
 تمام کند پس به نزد حجر الاسود آید
 و او را بوسد و الله اکبر بگوید و
 اعنالی که در عمره مذکور شد کلام
 بعل ارد منوجه صفا شود انشاء الله
 تعالی پس هفت شوط سعی کند
 میان صفا و مروء بخونیکه گذشت

انفا پس در اینجا حال نیز نیت کند باین
 طریق که هفت شوط سعی میکنم
 میان صفا و مروه در حج اسلام و حج
 تمتع از جهت آنکه واجبست قرینه
 الله تعالی پس دیگر باره نزد خانه کعبه
 آید و بطریقی سابقاً بن هفت شوط
 طواف شایانجائی آورد و چنین نیت
 کند که هفت شوط شاء میکنم در حج
 اسلام و حج تمتع از جهت آنکه بر من واجبست

قرۃ الی الله تعالی پس در مقام خضرت
 خلیل باز دو رکعت نماز بجای آورد
 بنحویکه گذشت و در نماز بان نیت ^{بغیر} نماز
 را مجدد کند که دو رکعت نماز میکنم
 نماز طواف نشاء از جهت آنکه واجب
 است قرۃ الی الله و این طواف واجب
 است در حج تمتع و فرائ و افراد و عمره
 مفردة و در عمره تمتع طواف نشاء پیش
 از اشراق و بدانکه هر وقت سر می برد
 باشد

یا تفصیر میکند محل می شود هر چه را که
 محرم بوده مگر زنان و صید و احوط
 ترك کردن بوی خوش است تا طواف
 زیارت بکند پس از طواف زیارت
 بیوید بوهای خوش را آنچه خواهد
 و ایضا اجتناب از بوی خوش کند
 مثل از سبزی و چون طواف نشا کند
 زنان بروی حلال میشوند و احوط
 اجتناب از صید از وقت احرام است

تا بعد از طواف نشاء تا بعد از انقضای
 ایام تشریف است و اولی آنست که دست
 دوختن بنوشد و سر بنوشد تا سعی
 مبنایه صفا و مروه بجای نیاورد و
 بوی خوش نکند تا طواف نشاء
 بجای نیاورد الفصل الثانی فی احکام
 می بعد العود من مکه الیهما علم ان
 الحاج اذا قضی مناسکة عبک شرفنا
 الله تعالی مع المخادیم المؤمنین

رَقْنَا اللَّهَ تَعَالَى آمِينَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ
 مِنْ طَوَافِ الزَّيَادَةِ وَالسَّجَى وَطَوَافِ
 النَّشَاءِ يَجِبُ عَلَيْهِ الْعُودُ وَالْمَبِيتُ
 بِمَعْنَى لَيْلَةِ الْخَادِي عَشْرٍ وَالثَّانِي عَشْرٍ
 طَلَقًا وَالثَّلَاثَ عَشْرًا إِذَا لَمْ يَتَوَقَّضِ
 وَالنَّشَاءُ أَوْ غَرَبَتِ الشَّمْسُ وَهُوَ بِمَعْنَى
 لَيْلَةِ الثَّلَاثَ عَشْرٍ وَلَوْنَاتٌ بغيرِهَا
 لَيْلَةٌ كَانَ عَلَيْهِ شَأْءٌ أَوَّلِيَّتَيْنِ
 فَشَأْنَانِ وَلَوْ كَانَ مِنْ يَجِبُ عَلَيْهِ الْمَبِيتُ

فِي اللَّيَالِي لِثَلَاثٍ وَتَرَكَ الْبَيْتَ بِهَا
 أَجْمَعَ لِمَنْهُ ثَلَاثُ شَبَابَةٍ لِكُلِّ لَيْلَةٍ
 سَاءٌ وَاطْلَاقُ الصَّطَاحِ كَالْفَنَاءِ
 لِيَشْتَمِلَ الْجَاهِلُ وَالْمُضْطَرُّ وَالنَّاسِي
 وَيَكُونَ خَيْرًا مِنَّا لَا كَفَارَةَ وَحْدَ الْمَبِيتِ
 بِهَا أَيْ الْقَدَرِ الْوَاجِبِ مِنْهُ أَنْ يَكُونَ
 بِهَا لِيَلَا حَتَّى يَتَجَاوَزَ نِصْفَ اللَّيْلِ فَلَهُ
 الْخُرُوجُ مِنْهَا عِدَالًا مُنْتَصِفًا وَلَوْ إِلَى
 مَكَّةَ رَزَقَنِي اللَّهُ تَعَالَى وَالْكَوْنَ بِهَا إِلَى

الفجر افضل ويجب رمي الحجرات الثلاث
 في الايام التي يقسم بها كل حجرة بسبع
 حصيات بان يبدء بالأولى ثم الوسطى
 ثم الحجره العقبة فلونكس اعاد على
 الوسطى وحجرة العقبة وقت الرمي
 ما بين طلوع الشمس الى غروبها على
 الاشهر الاقوى وهمچنين هرسنكى
 كهى اندازد الله اكبر يكويد واكر
 دغاى سابق كه اشاده بمجلس شد

خوانده شود اولی است و در جمره
 عقبه پشت به قبله میکند و بخوابد
 نزد آن برای دغلاء و تکبیر سنت است
 در منی و بعضی واجب دانسته اند
 عقبه پانزده نماز که اولش ظهر بود
 عید است و اخوش صبح روز سیزدهم
 و در شهرهای دیگر عقبه ده نماز
 بعد از هر نماز میگوید الله اکبر الله
 اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر

والله الحمد والله أكبر على ما هدانا
 الله أكبر على ما رزقنا من بهيمة الانعام
 والحمد لله على ما اهلانا اسأله ستم
 سنت است که در ایام منی نمازهای
 واجب و سنت زاد مسجد حنف بنجا
 آورد و صد رکعت نماز و صد مرتبه
 گفتن سبحان الله و صد مرتبه لا اله
 الا الله و صد مرتبه الحمد لله گفتن
 در این مسجد ثواب عظیم دارد و چون

بمکه بر کرد و سنت است که داخل
 کعبه شود و سنت است که پیش از
 دخول غسل کند و پا برهنه داخل
 شود و در وقت داخل شدن هر دو
 حلقه در زابکره و بگوید اَللّٰهُمَّ
 الْبَيْتَ بَيْتَكَ وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ وَ
 قَدْ فَتَّحْتَهُ لِيْ وَمِنْ دَخَلْتَهُ كَانَ اَمْنًا فَاَمِّتْنِيْ
 مِنْ عَذَابِكَ وَاجْزِنِيْ مِنْ سَخَطِكَ
 پس داخل شود و بگوید اَللّٰهُمَّ

اَمَّا فُلْتُ وَمِنْ دَخَلِهِ كَانَ اِمْنًا فَاَمِنْتُ
 مِنْ عَذَابِكَ عَذَابِ النَّارِ پس دور کعت
 نماز بگذارد و میان دو ستون بر
 سنک سرخ در رکعت اول حم سجده
 بخواند و در رکعت دوم عدد ایات
 ان از قرآن بخواند و در گوشه های
 کعبه نماز کند و بگوید اَللّٰهُمَّ
 مِنْ نَهْيَا وَنَعْيِي وَاَعِدَّ وَاسْتَعِدَّ
 لَوْفَادَةِ اِلَى الْخَلْقِ جَاءَ رَفْدُهُ وَجَوَّ

وفوافله وفوافله فاليك كانت
 يا سيدي هتيثي وتعبثي و
 اعدادي واسعدادي رحباء
 وفذك وجائزتك فلا تحيب اليوم
 وجائني يا من لا يحيب سامله ولا
 ينقص فائله فاني اذك اليوم بعمل
 صالح قدمته ولا شفاعته مخلوف
 رجونه ولكني انيذك مقرا بالذوب
 والاساءت على نفسي فانه لا حجة

لِي وَلَا عُدْرَ فَاَسْئَلُكَ يَا مَنْ هُوَ الْكَ
 اَنْ يَصْلِيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَان
 يَغْفِرَ لِي وَيَغْفِرَ لِي عَشْرَتِي وَيَغْفِرَ لِي
 بِرَغْبَتِي وَرَغْبَتِي وَلَا تَرُدَّنِي وَلَا
 تَرُدَّنِي مَحْرُومًا وَلَا مُجْبُورًا وَلَا خَائِبًا
 يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ اَرْجُوكَ ه
 لِلْعَظِيمِ اَسْأَلُكَ يَا عَظِيمُ اَنْ تَغْفِرَ لِي
 الذَّنْبَ الْعَظِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ
 بِسْمِ اللَّهِ رُودٌ وَدُرْخَالٌ سَجْدَةٌ اِسْتَدْعَا

يَجْزَا نَدْلًا بِرَدِّ عَضْبِكَ الْآحْلَاكَ وَ
 لَا يَجْبِرُ مِنْ عَذَابِكَ الْآرْحَمَنُ وَلَا
 يَنْجِي مِنْكَ إِلَّا النُّضْرُ عَالِيكَ فَهَبْ
 لِي يَا إِلَهِي مَرْجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا
 مَحْبَى أَمْوَاتِ الْعِبَادِ وَبِهَا تَنْشَرِمَاتِ
 الْبِلَادِ وَلَا تَهْلِكْنِي يَا إِلَهِي عَمَّا شَجِبَ
 لِي دُعَائِي وَتَعَرَّفْنِي الْإِجَابَةُ اللَّهُمَّ
 ارْزُقْنِي الْعَافِيَةَ إِلَى مَنْتَهَى الْأَجَلِ
 وَلَا تَشْمِتْ بِي عَدُوِّي وَلَا تُمْكِنَنَّ

عنقي من ذ الذي يرضني
 ان وضعتني ومن ذ الذي
 يضعني ان رفعتني وان اهلكني
 فمن ذ الذي يعرض لك في
 عبدك او يسئلك عن امرك
 فقد علمت يا الهى انك ليس
 في حكمك ظلم ولا في نعمتك
 عجلة انما يعمل من مخافة الموت
 وانما يحتاج الى الظلم الضعيف

وتدعائيت يا الهي عن ذلك
 علوا كبر رافلا تجعلني للبلاء
 عرضا ولا لتقمتك صبا ^{مهلكة} وخسنة
 واقطن عي ربي ولا تودد يدي في
 مخري ولا سعي ببلاء على اشد
 بلاء فعدتني ضعفي وملاء حيلة
 ونصر عي اليك ووحشتي من
 الناس وانني بك اعوذ بك
 اليوم فاعدني واستجير بك و

اجرنی واستعین بک علی الظّراء
 فاعوذ واستنصرک فانصرنی و
 انوکل علیک فاکفنی واومر بک
 فامتني واستهد بک فاهدنی و
 استرحمک فارحمنی واستغفرک
 بما تعلم فاغفر لی واسترزقک من
 فضلك الواسع فارزقنی ولا
 حول ولا قوّة الا بالله العلی
 اعظم اشأنا جها رم پس برکنی

اید که محاذی حجر الاسود است
 و شکم خود را بر او مالید و بگوید
 یا واحد یا احد یا ما حد یا مرتب یا
 بعید یا عزیز یا حکیم رب لا اله الا انت
 فردا وانت خیر الوارثین رب
 هب لی من لدنک ذقنه طیبه
 انت سمیع الدعاء اشاره بخیم
 دور ستون بگرد و شکم و پشت
 بان ستون بمال و همین دعا

بخواند و دست و بدن را هفت بار
 ارکان بما لدخوصاً رکن بمائی
 و نماز واجب را در کعبه نکند ارم
 و چون بیرون رود بگوید الله اکبر
 الله اکبر الله اکبر اللهم لا تجعل
 عهدي بلائنا ربنا ولا تسمتنا
 أعدائنا فانك انت الضار النافع
 اشاره ششم چون از دربان
 بیاین ابد در دربان را بر دست چپ

من خلقك اللهم كما بلغ رسالاً
 وجاهد في سبيلك وصدع بالحق
 واوذي منك وفي جنبك حتى
 اناه اليقين اللهم اقبلني مغفلاً
 مني مستجاباً لي بافضل ما يرجع
 به احد من وفدك من المغفرة و
 البركة والرحمة والرضوان والعتا^{فة}
 مما ينبغي ان اطلب فاستلك
 ان تعطيني مثل الذي عطيته⁹⁹

وَفَضْلًا مِنْ عِنْدِكَ تَزِيدُنِي عَلَيْهِ
 اللَّهُمَّ إِنْ أَمَشْتَنِي فَاعْفُرْ لِي وَإِنْ
 أَحْبَبْتَنِي فَأَرْزُقْنِيهِ مِنْ قَابِلِ اللَّهُمَّ
 لَا تُجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ بَيْتِكَ
 اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ امْتِكَ
 جَمَلْتَنِي عَلَى دَابَّتِكَ وَسَتَرْتَنِي
 فِي بِلَادِكَ حَتَّى أَدْخَلْتَنِي
 حَرَمَكَ وَأَمْنَكَ وَقَدْرَكَ إِنْ
 فِي حَسَنِ ظَنِّي بِكَ إِنْ تَعْفُرْ لِي

ذنوبي فان كنت غفرت ذنوبي
 فازدد عني رضى وقريني اليك
 زلني ولا تباعدني وان لم تغفر لي
 فمن الان فاغفر لي قبل ان تناي
 عن بيتك داري وهذا اوافضل
 ان كنت اذنت لي غير اغبه
 عنك ولا عن بيتك ولا مستبد
 بك ولا به اللهم احفظني من بين
 يدي ومن خلفي وعن يميني وعن

عَنْ شَمَالِي حَتَّى تَبْلُغَنِي أَهْلِي وَ
 أَكْفِي مَوْنة عِبَادِكَ وَعِيَالِي
 فَانْتَ وَلِي ذَٰلِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ
 مَتَى مَقَامُ أَوَّلِ دُرُوفَتِي كَرِيرُونَ
 مَيِّ اید دست بدر کرد و بگوید
 الْمَسْكِينِ عَلَيَّ يَا بَكَ فَصَدَّقْ
 عَلَيْهِ بِالْحَجَّةِ پس نزد آب زمزم
 رفته اندك بنوشد پس بیرون
 اید و بگوید ابثون ابثون غابدون

بر ثنا حامدون الى ربنا راجعون
پس بسجده رود و سجد طویل بجا
آورد و از باب الحنطا پن که برابر
رکن شامیست بیرون رود و
بگوید که اللهم اِنّی افعل علی
ان لا اله الا الله مفاد قبی
مستحب است که در وقت بیرون
آمدن از مکه بگویدم خرما بخیر
بصدق کند تا کفاره چیزها

باشد که شاید از روی جهالت
 از روی واقع شده باشد مثل
 بدن خوارانیدن یا شپش از بدن
 افتاده باشد یا مانند آن و سنت
 است که عزم کند بر خود و آن
 حق تعالی طلب کند که مرتبه
 دیگر بر کرد و بیچ بیت الله
 الحرام زیارت سید انام و ائمه
 معصومین صلوات الله علیهم

اجمعین اظاہرین مقام ستیو
 سبصد و شصت و دو طوف
 کردن در ایام حج بعد اایام
 سال پس اگر نتواند سیصد و
 شصت طوف بکند مقام چہا
 مستحبست کہ حین توجہ عبدینہ
 در معریش صلی اللہ علیہ و آلہ
 فرود آید و ان مسجد بیت نزدیک
 مسجد شجرہ واکر وقت نماز باشد

نماز بجا آورد و اندکی بخوابد
 خواب در شب و خواب در روز
 و احوط آنست که در حرم مدینه
 مشرفه عیبر اشجار و گیاه نکند
 و از سنگستان لیلی سنگستان
 و اقم صید نکند مقام پنجم
 زیارت حضرت سیده الشاه
 بکند در سه موضع یکی در خانه
 آنحضرت و ظاهر اینست که مدفن

ان جلیله معظم ان جا باشد و دیگر
 در روضه که ان میان قبر و منبر^{ست}
 و دیگر در بقیع نزد فرزندان ان
 سید^ع معظم و گرفتن روزه سه
 روز^{رویدهم} چهارشنبه و پنجشنبه و
 جمعه و در شب چهارشنبه
 نماز کند نزد ستون ابی لبابه
 و شب پنجشنبه نماز کند نزد
 ستونی که بهلوی مقام رسول

امین است و در شب جمعہ نیز
 نزد آن ستون رود و در آن شب
 ورود نماز کند و اگر نفس
 ضعیف و سرکش نباشد در این
 سه روز مخصوص لغو نکند و
 بدکری خالق اکبر مشغول باشد
 و از مسجد بیرون نرود مگر از
 جهت قضای حاجتی و بسیار
 کم بخوابد بلکه اگر تن پرور

نباشد خواب نکند پس دوز جمع
 حمد حضرت سُبْحَانِ وِثْنای خَالِقِ
 یکنار اِیْجای آورد و صلوة بر رسول
 کریم بفرستد و حاجات خود را
 از حضرت حق درخواهد و این
 دعا بخواند که انشاء الله مراد اثر
 حاصل گردد اللهم ما كانت
 لی البک من حاجة شرعت انا
 فی طلبها و التماسها ولم اشرع

سالتكها اولم اسألكها فاني
 اتوجه اليك بنبيك محمد
 بنى الرحمة صلى الله عليه و
 اله في قضاء حوائجى صغيرها
 وكبيرها مقالء اول
 مستحبست كرمسجد مد بنى طبر
 رود ودر هر مسجدى نماز گذارد
 مثلاً در مسجد احراب و مسجد
 فتح و مسجد فضيع و مسجد مينا

و مقبره امّ ابن اهِيم و بعد بنیاد
 مقبره شهداء و در خصوصاً
 قبر حمزه و مکر و هست خواب
 کردن در مساجد خصوصاً در
 مسجد سیّد المرسلین و خاتمه
 النبیین جناب محمد مصطفیٰ
 صلی الله علیه و آله و سلم
 مفاصله دویم چون داخل مدینه
 منوره شود غسل دخول کند

وعَسَلُ زِيَارَتِ ان سرور کند
 واز باب جبرئیل امین شرف
 الله تعالی داخل مسجد شود
 و بگوید السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِیْبِ
 اللَّهُ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَفْوَةَ اللَّهِ
 السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا امِیْنَ اللَّهُ هـ
 اشهد انک قد رخصت لأمّتک
 وجاهدت فی سبیل الله و
 عبدته حتّی اُتیک البقیة

فجزاك الله افضل ما جرى
 نبيا عن امته اللهم صل
 على محمد وال محمد افضل ما
 صليت على ابراهيم وال ابراهيم
 انك حميد حميد مغاله سيم
 پس مي ايد نابره نزد ستون
 پيش از جانب راست قبر نزد
 سرفتر و نزد گوشه قبر مي
 ايستد روي بعتله و دوش

چپ بجانب قبر میکند و دوش
 راست بجانب منبر کرده و نیت
 کند که زیارت حضرت خاتم الانبیا
 بنیارسول خدا محمد مصطفی
 بجای می اوردم از جهة انکه
 بر من مستحبست مرتبة الى الله
 پس بگوید اشهد ان لا اله الا
 الله وحده لا شريك له واشهد
 انک رسول الله واشهد انک قد

بلغت رسالات ربك ونصحت
 لأمتك وجاهدت في سبيل
 الله وعبدت الله مخلصاً حق
 اتيك اليقين بالحكمة و
 الموعدة الحسنة وارتب الذ
 عليك من الحق وانك ودف
 بالمومنين وعلظت على الكافر
 فبلغ الله بك افضل شرف محل
 المكرمين الحمد لله الذي

استنقنا بك من الشرك والظلام
 اللهم فاجعل صلواتك وصلوة
 ملائكتك المقربين وعبادك
 الصالحين وانبياؤك المرسلين
 واهل السموات والأرضين و
 من سخط لك يارب العالمين من
 الأولين والآخرين على محمد عبدك
 ورسولك ونبيك وامينك و
 نبيك وحبيبك وصفيك و

خَاصَّتْكَ وَصَفَوْنَكَ وَخَبَّرَتَكَ
 مِنْ خَلْقِكَ اللَّهُمَّ اعْطِهِ الدَّرَجَةَ
 الرَّفِيعَةَ إِنَّهُ الْوَسِيلَةُ مِنَ الْجَنَّةِ
 وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْجُودًا يُغْضِظُهُ بِهِ
 الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ اللَّهُمَّ أَنْتَ
 قُلْتَ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ
 فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
 الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا
 وَإِنِّي أَنَا نَبِيُّكَ مُسْتَغْفِرٌ نَائِبٌ

من ذنوبی وانی اتوجّربک الی الله
 ربّی ورتّبک لیغفر لی ذنوبی پس
 اگر حاجتی داشته باشد پشت
 بقبر و روی بقبله آورد و دستها
 را بردارد و حاجت خود را از حضرت
 رحمن طلب کند که برآورده می شود
 و بعد این دعا را بخواند اللهم
 الیک الحاجات امری و الی قبر محمد
 عبدک ورسولک صلوات ه

عليه واله اسندت ظهري و
القبلة التي رصبت لمحمد صلى
الله استقبلت اللهم اني اجتهد
لا املك لنفسي خبر ما ارجو لها
ولا ارفع عنها شر ما احدث عليها
واصبحت الامور بيدك فلا فقيرا
معي اني لما انزلت الي من خبر
فقير اللهم ازدني منك بخبر
فان لا راد لفضلك اللهم اني

اعوذ بك من ان اعوذ بك من ان
تبدل اسمي وتغير جسمي ان تريد
نعمتك عني اللهم كرمي منك
بالنقوى وحملي بالنعم واعمرني
بالعافية وارزقني شكر العافية
پس بمقام جبرئیل آمده و فرمود
و بگوید ای جواد ای کریم و ای
فرب ای بعید اسئلك انت
نصلي على محمد و آل محمد و اسالك

ان ترد علی نعمتک وهر زنی که
 مبتلا باشد بخون استحاضه چون
 دعا را میخواند یا ک میبشود پس
 به نزد منبر اید و چشمها و رو بخود
 بر پاییهای منبر بمالد شفایابد
 سیما شفای چشم بجد بایستد نزد
 ان و حمد و ثنای الهی بجای آورد
 و حاجات خود را بطلبد و چون
 داخل مسجد رسول خدا شود

صلوة بفرستد مقاله چهارم
 در بیان زیارت حضرت فاطمه
 است ابن بابویه القتی رضی الله
 عنه ذکر کرده است که غسل
 کردم و بخانه حضرت فاطمه رفتم
 از باب جبرئیل از نزد ستون داخل
 شدم بر پشت آن خطره که رسول
 خدام در آنجا است پس ایستادم
 نزد آن خطره و دست چپ من

مجانِبِ اَنْ خَطِرُ يُوْرِدُ وِشْتِ قَبْلُ
كِرْدَمِ وَرُوْیِ بِاَنْ حَضَرِتِ وَكُنْتُمْ
السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُوْلِ اللهِ
السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ بَنِيِّ اللهِ السَّلَامُ
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ حَبِیْبِ اللهِ السَّلَامُ
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَلِیْلِ اللهِ السَّلَامُ
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صَفَیِّ اللهِ السَّلَامُ
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ اَمِّیْنِ اللهِ السَّلَامُ
عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَيْرِ خَلْقِ اللهِ السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا بِنْتَ أَفْضَلِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَمَلَائِكَتِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا بِنْتَ خَيْرِ الْبَرِّ فِي السَّلَامِ عَلَيْكَ
 يَا سَيِّدَةَ النَّسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنْ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَخَيْرِ الْخُلُقِ بَعْدَ
 رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ
 الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَتِي
 سُبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ

ابْنُهَا الصَّادِقَةُ الشَّهِيدَةُ الْمُعْصِيَّةُ
 الْمَظْلُومَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الرُّضِيَّةُ الْمَرْضِيَّةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْفَاضِلَةُ الرَّكْبَةُ السَّلَامُ
 عَلَيْكَ ابْنُهَا الْحَوْرِيَّةُ الْأَسْنِيَّةُ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا النَّقِيَّةُ
 النَّقِيَّةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ ابْنُهَا
 الْمُحَدَّثَةُ الْعَلِيَّةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 ابْنُهَا الْحَزُونَةُ السَّلَامُ عَلَيْكَ

يَا فاطمة بنت رسول الله ورحمة
 الله وبركاته صلى الله عليك و
 على روحك وجسدك أشهد
 أنك مضيت على نبية من نبي
 وإن من سرك فقد سر رسول
 الله صلى الله عليه وآله ومن
 جفاك فقد جفا رسول الله و
 من أذاك فقد أذ رسول الله
 صلى الله عليه وآله ومن وصلك

فقد وصل رسول الله ومن
 فطعك فقد قطع رسول الله
 لأنك بضعة منه وروحة التي
 بين جنبيه كما قال افضل سلم
 الله وصالوته عليه اشهد الله
 ورسوله وملائكته اني راض
 عن رضيت عنه ساخط على
 من سخطك عليه متبري ممن
 تبرت منه موال لما واليت معا

لَمَنْ عَادَيْتَ مَبْغُضٌ لِمَنْ ابْغَضْتَ
 مُحِبٌّ لِمَنْ أَحْبَبْتَ وَكَهَى بِاللَّهِ
 شَهِيدٌ أَوْ حَسِبًا وَجَارًا وَمِثْلًا
 وَچُون بَعْتُورٍ شَهِدًا رُودِيكَو
 يَا صَرِيحَ الْمَكْرُوبِينَ وَيَا حَبِيبَ
 دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ اكْشِفْ عَنِّي
 عَنِّي وَهَمِّي وَكَرْبِي كَمَا اكْشَفْتَ
 عَن نَبِيِّكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ
 أَلْهِمَّهُ وَنِعْمَهُ وَكَرْبَهُ وَكَفَيْتَهُ هَوْلَ

عدوه في هذا المكان مقالة
 پنجم چون خواهند که از مدینه
 طیبه شرفنا الله تعالى بیرون
 رود بیاید بنزد رسول خدا ص
 و بگوید به قصد وداع صلی الله
 علیک یا رسول الله السلام علیک و
 رحمه الله وبرکاته اللهم لا تجعل آخر العهد
 من زیارت قبر نبیک صلواتک علیه
 والروان توقی قبل ذلک فاتی

فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ فِي حَقِّي
 أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنْ مُحَمَّدًا صَلَّ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ
 وَچون بر یقین رود جامهٔ پاک
 بپوشد و با خضوع و خشوع ه
 متوجه شود و غسل کند از جهت
 زبارت و قصد رخصت کند
 بپاک کردن کج و اسک و آن پس
 داخل شود و پای راست پیش

گذارد و خود را بخریج مقدّس
 برساند و بپوسد و بخریج زاد برابر
 قیورائمه هدی صلوة الله
 علیهم بايستد و بگوید این
 زیارت ذیل را با حزن و اندوه
 خاتمه در بیان زیارت ائمه
 بقیع مرتباً الله تعالی و طلباً المضا
 فصد کند که زیارت ائمه بقیع
 میکنم حسینا الله تعالی

السَّلامَ عَلَيْكُمْ أُمَّةُ الْهُدَى السَّلامَ
عَلَيْكُمْ أَهْلُ التَّقْوَى السَّلامَ عَلَيْكُمْ الْقَوَّامُ
فِي الْبَرِّيَّةِ بِالْقِسْطِ السَّلامَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ
السَّلامَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ النَّجْوَى أَشْهَدُ أَنَّكُمْ قَدْ
بَلَغْتُمْ وَنَصَحْتُمْ وَصَبَرْتُمْ فِي ذَاتِ اللَّهِ وَكَذَّبْتُمْ
وَاسِيَّ الْيَكْمُ فَعَفَرْتُمْ وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ الْأُمَّةُ
الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُونَ وَإِنَّ طَاعَتَكُمْ مَفْرُوضَةٌ
وَإِنَّ قَوْلَكُمْ الصَّدَقُ وَإِنَّكُمْ دُعُوتُمْ إِلَى آخِرِهِ
وَمِنْ خِلَافِهِ إِثْرُ مَنْقُولِهِ وَبِهْتَبَرِ

زبارات زبارت جامعه کبیر است که
خواندنش در این مقام مناسب است و با توجه
قام و خشوع مالا کلام با حالت یاس خود
را بسیار بخندست ائمه باطن الله در

شفاعتهم آمین

تَعَبْتُ قَالِ لِي هَذِهِ الْمَقَالَةُ الشَّرِيفَةُ وَالرَّسَالَةُ
الَّتِي بَيْنَ الْعَالَمِينَ فَتَجِدُ جَاكِ كَاهِ سَكْرَتِ شَرِيعَتِ رَاجٍ
وَعَالِيهَا عَالِيهَا مَبْرَأٌ عَالِيهَا مُحَمَّدٌ خَاصُّ الشَّهِيرِ
بِالشُّشُورِيِّ أَنْجَزِي وَأَنَا أَنْجَا نِي حُسَيْنِ

الحسن

